

D nr BG 2005-0241

YTTRANDE
2005-11-18

Utbildnings- och
kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Vuxenutbildningslag – Förslag utarbetat inom Utbildnings- och kulturdepartementet (Ds 2005:33)

Riksförbundet för Utvecklingsstörda barn, Ungdomar och Vuxna, FUB, överlämnar härmed sitt yttrande över förslag till vuxenutbildningslag.

FUB välkomnar förslaget om att införa en rätt till utbildning på grundläggande nivå för vuxna med utvecklingsstörning och en skyldighet för kommunen att tillhandahålla sådan utbildning.

6 kap. Utbildning för vuxna med utvecklingsstörning

Grundläggande nivå

Rätt att delta

6 §

Av förslaget till lagtext framgår vem som har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå. Av 6 § punkt 2 framgår att den sökande ska sakna sådana kunskaper som utbildningen i obligatoriska särskolan syftar till att ge.

FUB anser att en sökande som genomgått den obligatoriska särskolan, och har en grav tal- och språkstörning utöver sin utvecklingsstörning, ska ha rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå i kunskapsområdet kommunikation. Vi menar att detta är ett exempel på en sökande, som omnämns i författningskommentarerna, som har genomgått obligatorisk särskola men ändå saknar relevanta kunskaper inom vissa ämnen. Att kunna kommunicera är av grundläggande och livsavgörande betydelse för alla människor. Inom området kommunikation har dessutom teknik- och metodutvecklingen gått starkt framåt under de senaste tio åren. För den aktuella gruppen skulle det t ex handla om att få ny kunskap avseende alternativ kommunikation och olika metoder för begåvningsstöd.

FUB anser även att rätten till grundläggande utbildning ska gälla personer som haft stor frånvaro p g a sjukdom, återkommande epilepsikramper e t c under sin skolgång. Dessa synpunkter har även framförts i remissyttrande över Carlbeck-kommitténs slutbetänkande.

Av 6 § punkt 3 framgår att den sökande ska ha förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I författningskommentarerna exemplifieras det med att den sökande ska kunna utveckla kunskaper som hon eller han tidigare saknat.

FUB menar att personer med utvecklingsstörning och grav tal- och språkstörning är en grupp som kan utveckla nya kunskaper inom kunskapsområdet kommunikation, se ovan, och alltså ska ha rätt att delta i grundläggande utbildning.

FUB ser förslaget att införa en rätt till grundläggande utbildning för vuxna med utvecklingsstörning som ett mycket angeläget första steg. I ett nästa steg anser vi att vuxna med utvecklingsstörning ska ha rätt att studera för att vidmakthålla eller återfå kunskaper. Detta är av särskild vikt då många har betydligt sämre möjligheter än andra vuxna att praktisera sina kunskaper och hålla dem vid liv. Ett slutmål skulle vara att även den gymnasiala nivån räknas med i rätten till stöd för sitt lärande.

Stockholm den 18 november 2005

För Riksförbundet FUB

Anna-Lena Krook
Förbundsordförande

/Eva Borgström
Ombudsman